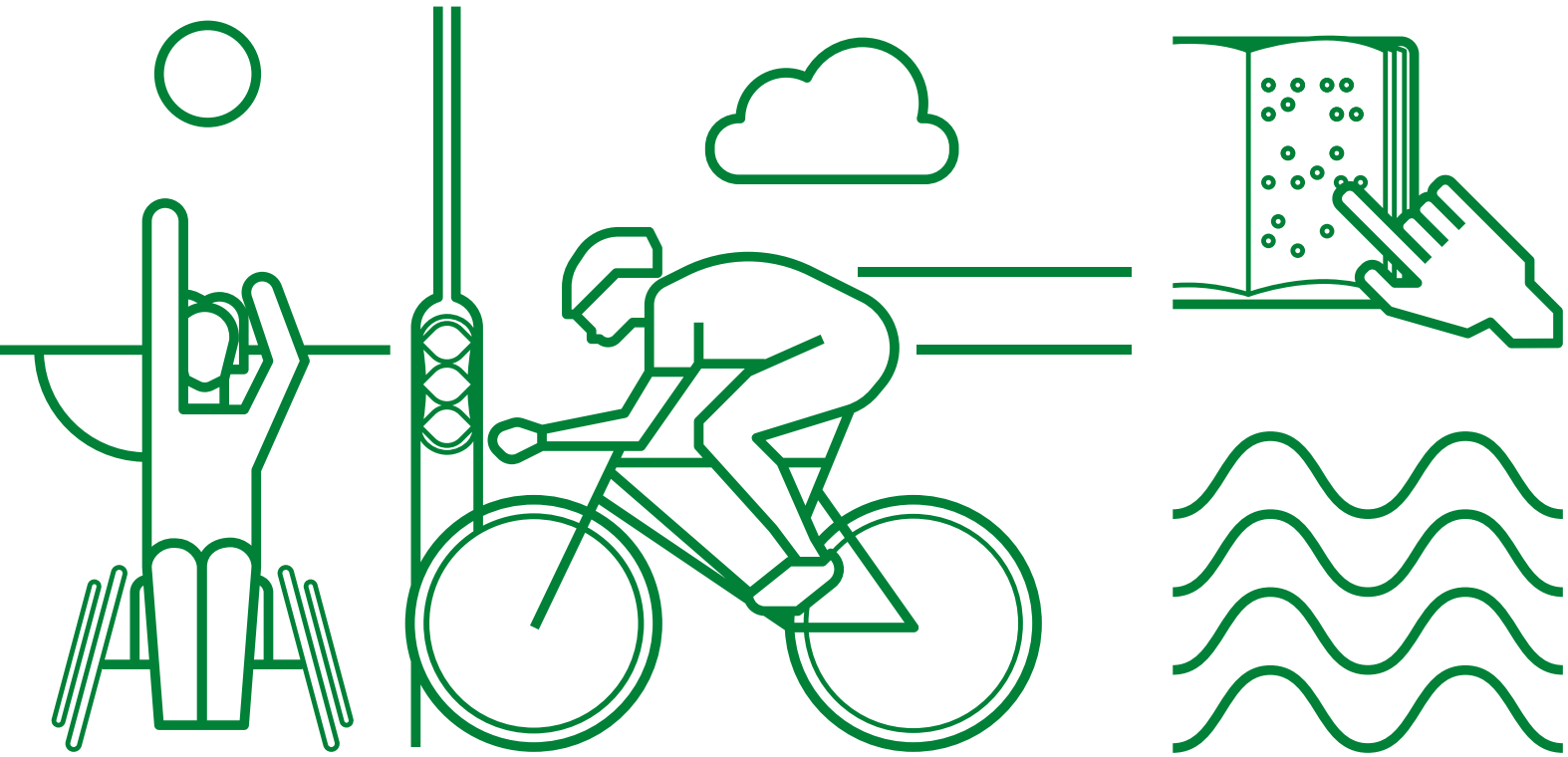

Op naar een Onbeperkt Rotterdam.

10 thema's voor een toegankelijke stad

Gemeente Rotterdam

Inhoud.

Agenda voor een onbeperkt Rotterdam **3**

Voorwoord Brede Raad 010 **5**

Voorwoord wethouder **5**

Bewustwording **6**

Communicatie **7**

Dienstverlening **8**

Vrije tijd **10**

Opgroeien **14**

Buitenruimte **17**

Wonen **20**

Zorg, welzijn en ondersteuning **22**

Vervoer en persoonlijke mobiliteit **24**

Werk, arbeidsmarkt en participatie **27**

Agenda voor een onbeperkt Rotterdam.

Lokale Agenda Toegankelijkheid (LAT)

In Rotterdam vinden we toegankelijkheid erg belangrijk. Een toegankelijke stad is een aantrekkelijke stad. Iedere gemeente stelt eens in de paar jaar een plan op hoe de gemeente zich inzet voor een betere toegankelijkheid. De Lokale Agenda Toegankelijkheid is de Rotterdamse versie hiervan. De uitgave die u nu leest, is de korte versie van deze agenda, in eenvoudige taal.

Wilt u de uitgebreide Lokale Agenda Toegankelijkheid ontvangen? Stuur dan een mailtje naar onbeperkt@rotterdam.nl

Deze agenda bestaat uit verschillende thema's. Per thema vindt u informatie over:

- Het belang van toegankelijkheid
- Een voorbeeld van wat er al veranderd is in de toegankelijkheid
- Een voorbeeld van wat er nog meer gaat veranderen

Rotterdam Onbeperkt heeft samen met de Brede Raad 010 een bijeenkomst georganiseerd. Samen met Rotterdammers met een beperking en mantelzorgers kozen we de thema's voor deze LAT. Deze thema's hebben te maken met het dagelijks leven.

De thema's zijn:

- Opgroeien
- Buitenruimte
- Vrije tijd
- Wonen
- Zorg, welzijn en ondersteuning
- Vervoer en persoonlijke mobiliteit
- Werk, arbeidsmarkt en meedoen
- Dienstverlening
- Bewustwording
- Communicatie

VN-verdrag voor rechten van mensen met een beperking en chronische ziekte

Op 14 juli 2016 ondertekende de Nederlandse regering het VN-verdrag over personen met een beperking. Het VN-verdrag beschermt de vrijheden en rechten van mensen met een beperking en chronische (= blijvende) ziekte. Het verdrag is bedoeld voor mensen met een langdurige beperking of ziekte en ouderen die door hun leeftijd een beperking hebben. Om het VN-verdrag in de gemeente Rotterdam uit te voeren, is het programma 'Rotterdam Onbeperkt' opgezet.

Rotterdam Onbeperkt zet zich ervoor in dat meer mensen weten van het VN-verdrag en over hoe belangrijk toegankelijkheid is.

Niets over ons, zonder ons

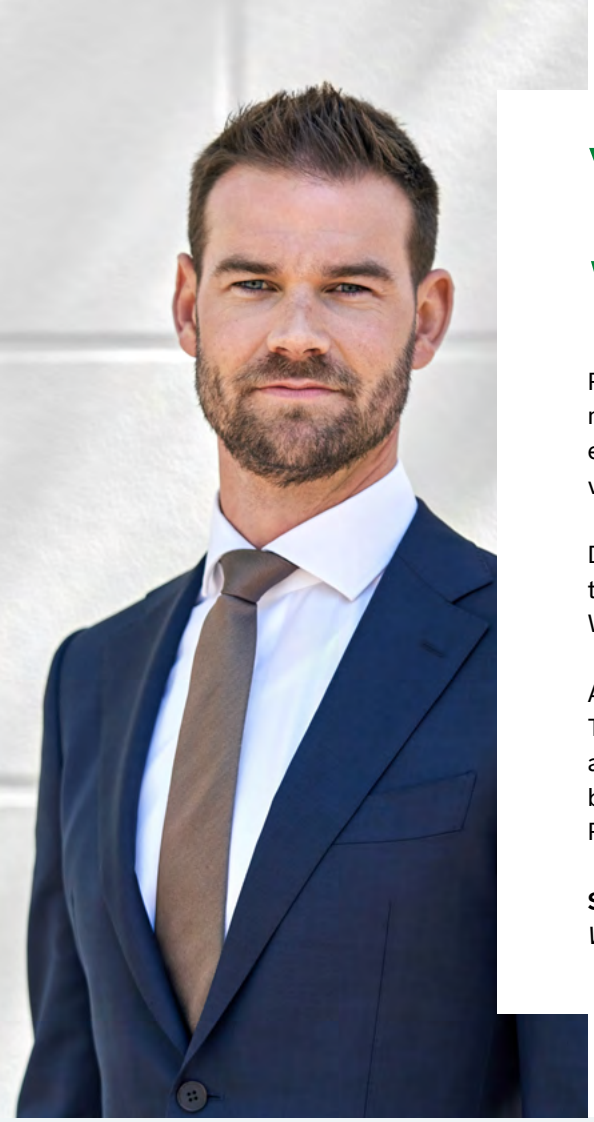
Een belangrijk uitgangspunt van het VN-verdrag is: 'niets over ons, zonder ons'. Dit betekent dat je altijd mensen met een beperking moet betrekken als het gaat om plannen of maatregelen die met hen te maken hebben. Dit hebben wij dan ook gedaan, bijvoorbeeld samen met de Brede Raad 010. We hebben ook mensen mee laten denken en doen die veel kennis vanuit hun eigen ervaring hebben. Verder hebben we een onderzoek gehouden onder nieuwe studenten van de Erasmus Universiteit. Daarnaast hebben wij allerlei Rotterdammers en mensen die in Rotterdam werken gesproken over dit onderwerp.

Toegankelijkheid

Bij Rotterdam Onbeperkt en in de LAT staan drie vormen van toegankelijkheid centraal:

- **Fysieke toegankelijkheid.** Dit gaat over bereikbaarheid en ergens in of uit kunnen komen, zoals een gebouw of terrein waar een evenement is. De maatregelen die hierbij horen zijn bijvoorbeeld: een afritje, (trap)lift en duidelijke markering. Ook moet iemand in een gebouw veilig door de nooddeur naar buiten kunnen gaan en bijvoorbeeld het koffiezetapparaat kunnen gebruiken zonder daarbij geholpen te worden. Computers, websites en apps moeten ook toegankelijk zijn.
- **Sociale toegankelijkheid.** Dit gaat over je eigens welkom voelen, hoe mensen je behandelen en of iedereen aan activiteiten en programma's mee kan doen.
- **Informatietoegankelijkheid.** Dit gaat over het geven van duidelijke informatie. Informatie moet in eenvoudige taal staan, plaatjes (foto's of tekeningen) kunnen helpen de informatie duidelijker te maken. Een website moet voldoen aan de webrichtlijnen (regels over toegankelijkheid). En je moet op verschillende manieren contact kunnen opnemen met een bedrijf of instelling. Op websites van organisaties moet zoveel mogelijk over fysieke toegankelijkheid geschreven worden. Dan weet je voordat je ergens naartoe gaat waar je aan toe bent.

Voorwoord wethouder

Rotterdam werkt aan een toegankelijke stad voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. Als wethouder vind ik het heel belangrijk dat mensen met een beperking of chronische ziekte mee kunnen doen en zich onderdeel voelen van onze stad. Veel gaat al goed, maar we zijn er nog niet.

De Lokale Agenda Toegankelijkheid die u nu leest, is een agenda voor een toegankelijke stad met als doel: inclusie van mensen met een beperking. We willen de toegankelijkheid in Rotterdam nog verder verbeteren.

Alleen samen maken we van Rotterdam een aantrekkelijke stad voor iedereen. Toegankelijkheid geldt voor alle onderdelen binnen/van de gemeente, en ook alle andere organisaties in Rotterdam. Ik wil alle personen en organisaties bedanken die hebben meegewerkt aan deze agenda en die zich inzetten om Rotterdam nog toegankelijker en aantrekkelijker te maken.

Sven de Langen
Wethouder Volksgezondheid, zorg, ouderen en sport

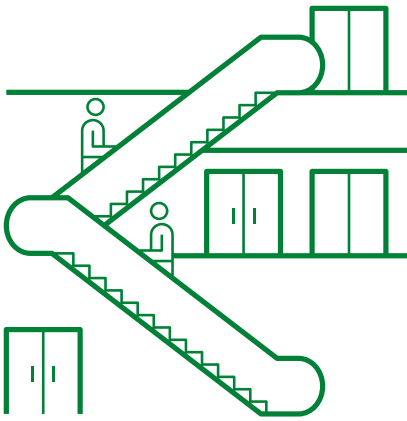
Voorwoord Brede Raad 010

Het is de taak van de Brede Raad 010 om de uitwerking van het sociaal beleid van de gemeente Rotterdam in de praktijk te delen met de gemeente. Dat doen we door naar de Rotterdammers te luisteren. Wij behartigen onder andere de belangen van Rotterdammers met een beperking of chronische ziekte.

Wij halen signalen op uit Rotterdam en komen tot een advies. Het adviesteam VN-verdrag van de Brede Raad 010 heeft samen met de gemeente gewerkt aan het verbeteren van toegankelijkheid in het beleid van de gemeente. Daarvoor is er met Rotterdammers gepraat om informatie en ervaringen op te halen.

De Lokale Agenda Toegankelijkheid (LAT) is voor ons een startpunt. Wij hopen dat de medewerkers van de gemeente er verder mee aan de slag gaan. Mijn indruk is dat de gemeente echt werk wil maken van toegankelijkheid.

Koen van Dijk
Directeur-voorzitter Brede Raad 010

Bewustwording.

Het belang van bewustwording van toegankelijkheid
Een van de belangrijkste opdrachten van Rotterdam Onbeperkt is ervoor zorgen dat meer mensen zich bewust zijn van het VN-verdrag, en hoe belangrijk toegankelijkheid is. Zo wordt Rotterdam (nog) toegankelijker. Het wordt dan een vast onderdeel van alles wat we doen in onze stad. Hoewel het VN-verdrag gewoon één van de wetten is waar we ons allemaal aan moeten houden, kent nog niet iedereen het verdrag. Ook weet nog niet iedereen hoe belangrijk toegankelijkheid is. Verder weten veel mensen niet over welke groepen mensen het VN-verdrag gaat. Daarom gaan we er op allerlei verschillende manieren aan werken de kennis en bewustwording te vergroten.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid
We wilden collega's van de gemeente bewuster maken van hoe je beleid, projecten en evenementen toegankelijker kunt maken. Daarom is er een filmpje gemaakt. Hierin laten we zien welke drie vormen van toegankelijkheid er zijn. Daarnaast is er een digitale checklist (een lijstje met zaken waar je allemaal aan moet denken) 'toegankelijke festivals en evenementen' en een lijstje met tips en andere informatie over toegankelijkheid gemaakt.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid
Rotterdam Onbeperkt werkt aan een portal (www.rotterdam.nl/wonen-leven/toegankelijke-stad) waarop iedereen informatie kan vinden over toegankelijkheid.

Communicatie.

Het belang van toegankelijkheid in onze communicatie

In de gemeente Rotterdam houden we ons aan de 'richtlijnen voor inclusieve communicatie'. Dit zijn regels die zorgen dat aan iedereen gedacht en met iedereen rekening gehouden wordt. Zo laten we zien dat de gemeente er is voor álle Rotterdammers. Dat gaat verder dan ervoor zorgen dat mensen met een beperking alle communicatie uit de gemeente kunnen lezen en begrijpen. Het betekent óók dat we bijeenkomsten organiseren waaraan ook mensen met een beperking kunnen meedoen. En natuurlijk zorgen we ervoor dat de plek van de bijeenkomst voor iedereen toegankelijk is. Toegankelijkheid in de communicatie gaat óók over zichtbaarheid. Daarom zorgen we ervoor dat op foto's die we in de gemeente gebruiken óók mensen met een beperking voorkomen. En dus niet alleen wanneer het onderwerp gaat over hun beperking.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid

Als gemeente lieten we onderzoek doen naar alle vormen van communicatie die we in Rotterdam gebruiken. Hieruit bleek dat we helaas ook in Rotterdam stereotypes (standaardvoorbeelden van mensen en situaties die soms wat overdreven zijn) gebruiken. Dat gebeurde op de website en in folders, maar ook in notities. We gebruikten de resultaten van het onderzoek om collega's hierop te wijzen. Dat deden we met presentaties, workshops en een handboek. We zijn ons bewust geworden van stereotypes. Waardoor deze nu minder vaak voorkomen in beleidsstukken, op posters en websites en in folders.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

Gemeente Rotterdam vindt het heel belangrijk om een toegankelijke website te hebben. Daarom blijven we deze ook in de toekomst steeds verbeteren. We controleren de toegankelijkheid door:

- Automatisch, met een speciaal computerprogramma, te controleren of we ons als gemeente nog steeds aan de webrichtlijnen voor toegankelijkheid houden;
- Elk jaar laten we onderzoek doen naar de toegankelijkheid van de website van de gemeente door een deskundige die niet bij de gemeente Rotterdam werkt;
- We gaan alle teksten en foto's controleren op stereotypering en vooroordelen voor ze gebruikt worden op de website.

Dienstverlening.

Het belang van toegankelijkheid voor onze dienstverlening
Passende dienstverlening is het belangrijkste aspect van het zes principes tellende Programma Dienstverlening 2019-2022. Deze principes laten zien waaraan we de komende tijd gaan werken. Passende dienstverlening voor alle Rotterdammers wil zeggen: iedereen krijgt de service en hulp die hij of zij nodig heeft. Daarvoor is toegankelijkheid belangrijk.

Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid
Rotterdam is hard aan het werk om haar dienstverlening nog toegankelijker te maken. Zo hebben we een speciaal team gevormd om kwetsbare en slecht bereikbare groepen te helpen. Dit team geeft dienstverlening waar dat nodig is. Dat kan aan huis zijn, maar ook bijvoorbeeld aan mensen die in de gevangenis zitten. Zo kunnen we alle doelgroepen bereiken.

Ook hebben we stembureauleden en helpdeskmedewerkers een training gegeven, met veel aandacht voor toegankelijkheid. We bespraken bijvoorbeeld een goede inrichting van een stemlokaal, en hoe je mensen met een beperking het beste kunt helpen bij het stemmen. Het doel was dat kiezers zich minder beperkt voelen doordat stembureauleden goed met hen omgaan. We hebben twee stemlokalen extra toegankelijk gemaakt voor blinden en slechtzienden. Daar geven we ook audio-ondersteuning.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid
We willen persoonlijke dienstverlening op afstand geven. In Rotterdam gaan we dat doen met videobellen. Met videobellen kunnen Rotterdammers makkelijk en veilig contact opnemen met de gemeente vanuit hun eigen, vertrouwde omgeving. Ook gaan we onze dienstverlening uitbreiden met de Digitale Balie: de plek waar Rotterdammers online hun zaken kunnen regelen met de gemeente. De Digitale Balie heeft veel voordelen, bijvoorbeeld dat mensen minder naar een locatie hoeven te gaan.

Rotterdam
onbeperkt
Gemeente Rotterdam

Vrije tijd.

Sport, natuur en recreatie

Het belang van toegankelijkheid voor het thema vrije tijd

Sport, natuur en recreatie moeten toegankelijk zijn voor alle Rotterdammers, met of zonder beperking. Zo kan iedereen met plezier en op een veilige plek sporten en bewegen en kunnen alle Rotterdammers elkaar daarbij ontmoeten. Als samen sporten of ontspannen niet mogelijk is, kijken we of aangepaste activiteiten mogelijk zijn. Zo kan iedereen sporten en bewegen op zijn of haar eigen manier. Ons uitgangspunt is dus: *'Inclusief waar mogelijk, aangepast waar nodig'.*

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid

We hebben al verschillende gemeentelijke sportaccommodaties (plekken om te sporten) toegankelijker gemaakt. Via SportMEE vinden elk jaar minimaal 500 mensen met een beperking een sport die bij hen past. Samen met het Sportbedrijf Rotterdam, Stichting Rotterdam Sportsupport en SPortMEE is er nieuw aanbod bedacht. Voorbeelden zijn 'Special Dance' van Free to Move en kickboksen voor kinderen met een beperking bij Team Soares. Daarnaast zijn er mooie voorbeelden van inclusief sporten, zoals de rolstoelbasketballers van Arrows'81 die spelen voor Rotterdam Basketbal. Er is ook een samenwerking tussen OLDI (een voetbalvereniging voor doven en slechthorenden) en voetbalvereniging LMO. De spelers trainen samen en een slechthorende voetballer traint mee in een team van LMO.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

Het VN-verdrag over gelijke rechten voor mensen met een beperking gaan we opnemen in de Sportnota 2021-2026. Zo zorgen we dat er de komende jaren nog meer verbetert in de toegankelijkheid van sport, natuur en recreatie in Rotterdam.

Vrije tijd.

Toerisme

Het belang van toegankelijkheid voor toerisme:
Een gastvrije stad is een toegankelijke stad
Rotterdam wil een gastvrije stad zijn. We willen laten zien dat toerisme bijdraagt aan de plannen van de stad, zoals het toegankelijker worden. Want een toegankelijke stad is zowel voor bewoners als bezoekers erg belangrijk.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid
Voor de nieuwe website van Rotterdam Routes hebben we foto's gebruikt met extra veel contrast. Slechtzienden kunnen de foto's nu beter zien. Bij de nieuwe routes voor Rotterdam Routes hebben we gelet op de aanwezigheid van hindernissen op de weg. Ook hebben we gekeken of er voldoende veilige oversteekplekken zijn.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid
In Historisch Delfshaven doet de afdeling Toerisme samen met de gebiedscommissie een schouw. Dat betekent dat zij de toegankelijkheid daar gaat onderzoeken. We willen op basis van dat onderzoek de toegankelijkheid van het toeristische deel van Delfshaven verbeteren zodat bezoekers met een beperking hier ook goed kunnen komen.

Bij tafeltennisvereniging Alexandria 66 kan iedereen terecht

Vrije tijd.

Cultuur/Evenementen

Het belang van toegankelijkheid voor cultuur en evenementen

In de *Rotterdamse Cultuurvisie: cultuur ondersteunt de veranderingen in de stad* is inclusiviteit een belangrijk onderwerp. Het nieuwe cultuurbeleid voor 2021-2024 heeft als belangrijk doel geformuleerd dat cultuur in Rotterdam voor iedereen bereikbaar en toegankelijk moet zijn, zodat alle Rotterdammers kunst en cultuur kunnen zien en beleven. Daarnaast moeten alle Rotterdammers kunnen meedoen aan de Rotterdamse cultuur en evenementen, en zo hun talenten ontwikkelen. Rotterdamse culturele organisaties moeten de gemeente ook laten weten hoe zij omgaan met inclusiviteit. Dat doen zij aan de hand van de vier P's: Personeel (ook het bestuur), Publiek, Partners en Programma. Zij moeten ook beschrijven hoe hun organisatie in het echt én online toegankelijk is.

Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid

In maart 2020 verscheen de checklist 'Toegankelijke Evenementen.' Mensen die festivals en evenementen in Rotterdam organiseren, kunnen deze gebruiken. De checklist helpt om op een positieve en praktische manier mensen bewust te maken van inclusiviteit en toegankelijkheid. De checklist is gemaakt nadat onderzochten hoe makkelijk informatie op websites van festivals en evenementen te vinden was, en hoe evenemententerreinen eruitzien. Ook de Brede Raad 010 en adviesbureau Zet hebben meegewerkt aan de checklist. De Brede Raad heeft Rotterdammers met een beperking of chronische ziekte en Rotterdamse professionals om informatie gevraagd. De checklist Toegankelijke Evenementen is erg handig en kan ook gebruikt worden door andere gemeenten die hun evenementen toegankelijk willen maken.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

In Rotterdam willen we gelijke kansen voor elke Rotterdammer met talent. We zorgen voor goed cultuuronderwijs voor alle Rotterdamse leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs. Dat doen we door meer cultuurcoaches in het speciaal onderwijs in te zetten, die culturele activiteiten organiseren en speciale scholen, de Rotterdamse culturele sector en andere partijen verbindt. Cultuuronderwijs verbeteren doen we samen met culturele organisaties, MEE, Jeugdfonds Cultuur en Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam (KCR).

Opgroeien.

Jeugd

Het belang van toegankelijkheid voor de jeugd

In het Subsidiekader Jeugdpreventie 'Voorkomen en Versterken' staan de uitgangspunten en doelen van het Beleidskader Jeugd 'Rotterdam Groeit'. We willen de ontwikkeling van kinderen en jongeren versterken. Daarmee hopen we dat we ernstige problemen bij de jongeren kunnen voorkomen. We willen nog meer kinderen en jongeren in Rotterdam een eerlijke kans geven op een veilige, gezonde toekomst met veel kansen. Daarom geven we extra aandacht aan het voorkomen van problemen.

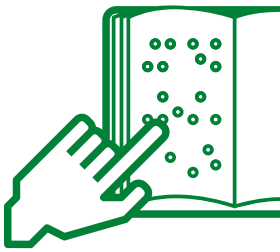
Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid

We gebruiken het Subsidiekader Jeugdpreventie voor verschillende zaken en groepen: de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, ouders met een ziekte of beperking zoals een (licht) verstandelijke beperking. Ook geven we hulp bij de opvoeding als er in een gezin kinderen zijn met psychische problemen. Dat doen we om zo vroeg mogelijk te zorgen voor een kansrijke ontwikkeling van álle kinderen. We hebben speciale aandacht voor kinderen die in hun ontwikkeling problemen hebben. We geven hen en hun ouders extra ondersteuning, aandacht en ruimte. Dat doen we zoveel mogelijk op school en in het gezin. Daarmee voorkomen we dat de kinderen ernstiger problemen ontwikkelen en uiteindelijk zonder diploma's of met een rugzak vol problemen aan hun volwassen leven beginnen.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

We gaan meer dan 50% van het jeugdpreventiebudget uitgeven aan passende en goed werkende behandelingen.

Jikke Kuiper

Opgroeien.

Onderwijs

Het belang van toegankelijkheid voor het onderwijs

Goed onderwijs zorgt ervoor dat mensen hun talenten kunnen ontdekken, ontwikkelen en gebruiken. Ook kunnen ze hun plaats vinden in de samenleving, werk vinden dat bij hen past en zich als mens verder ontwikkelen. Goed onderwijs leert mensen bovendien om met elkaar en met nieuwe omstandigheden om te gaan. In het Masterplan Onderwijs 'Bouwen aan de Toekomst' (2017) geven we aan hoe de gemeente werkt aan een inclusieve samenleving en dus ook: aan inclusief onderwijs. Dit laatste betekent dat iedereen eraan mee kan doen. Zo is er voor alle kinderen een passende plek op school. Hun intelligentie, eventuele beperkingen of de wijk waarin ze opgroeien maakt dan niet uit.

Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in het onderwijs

Op basis van het Masterplan zijn het speciaal en reguliere (gewone) onderwijs meer gaan samenwerken. Ze hebben hun activiteiten gebundeld. Daardoor is er passend onderwijs voor alle kinderen. Leraren en andere medewerkers krijgen informatie over zorg en passend onderwijs. De zorg wordt toegankelijker gemaakt voor meer kinderen en we zorgen dat het zorgaanbod beter past bij het onderwijs. We zorgen voor jeugdhulp op school, en we zorgen er ook voor dat er meer mensen met verschillende deskundigheden in één team zitten. We willen dat er meer docenten voor de groep staan die speciale aandacht kunnen geven in de normale les. Als het kan, willen we de specialistische onderdelen van het speciaal onderwijs samenvoegen. De scholen werken dan samen en kunnen dezelfde voorzieningen gebruiken.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in het onderwijs

Vanuit de afdeling Onderwijs zijn geen doelen gesteld m.b.t. toegankelijkheid voor leerlingen met een beperking en/of chronische ziekte.

Buitenruimte.

Openbare gebouwen

Het belang van toegankelijkheid voor de buitenruimte

Hoe makkelijk kun je over straat? Zijn er afritjes? En is er voldoende ruimte voor je rollator of scootmobiel? Bij het onderhouden van de buitenruimte denken we ook aan toegankelijkheid. In Rotterdam gaan we nog een stapje verder. Samen met mensen met een beperking en organisaties zoals de Vereniging van Gehandicaptenorganisaties Rotterdam (VGR) en 010Toegankelijk hebben we 'plusrichtlijnen' opgesteld. Deze richtlijnen zijn bedoeld om de buitenruimte nog toegankelijker en dus aantrekkelijker te maken. Denk aan brede stoepen, ruime stoepafritten bij oversteekplaatsen, het stoplicht langer op groen voor voetgangers en voldoende parkeerplaatsen voor scootmobielen en auto's in de buurt van openbare plekken. De nieuwe richtlijnen zijn vastgesteld door de Directieraad Buitenruimte en de wethouder. Ze worden steeds verder verbeterd. Dit doet de gemeente samen met 010Toegankelijk.

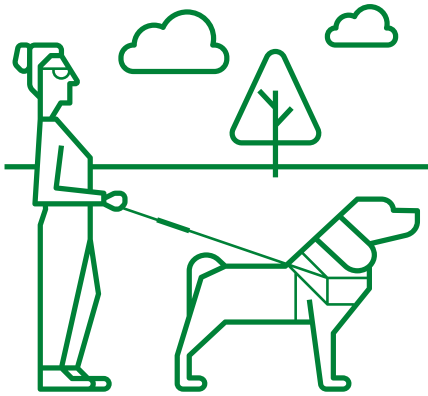
Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid

Het is belangrijk dat we de buitenruimte slim en snel toegankelijker maken. Het is dan belangrijk om te weten hoe dat moet, en wie dat moet doen. Zo hebben blinden en slechtzienden extra aanpassingen nodig om makkelijk zelfstandig door de stad te reizen. Ook zij moeten immers gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Blinden en slechtzienden hebben voordeel van brede looproutes zonder hindernissen. Door hiervoor zowel lichte als donkere materialen te gebruiken wordt de route voor slechtzienden duidelijker. Verder zijn er speciale stoeptegels met ribbels die blinden en slechtzienden kunnen volgen. Deze tegels gaan echter snel stuk en zijn duur om aan te leggen en te onderhouden. Daarom leggen we ze alleen aan als een grotere groep gebruikers er voordeel van heeft. In de Rotterdamse richtlijn hierover staat veel informatie over de aanleg van deze speciale tegels. Daardoor is het makkelijker om ze aan te leggen.

Bij het toegankelijk maken van voor iedereen toegankelijke gebouwen nemen we tegelijk ook de omgeving mee. Dat betekent zorgen voor een toegankelijke aansluiting van het gebouw op de buitenruimte, maar ook bijvoorbeeld parkeerplaatsen aanleggen voor mensen die minder goed kunnen lopen. Daarnaast zorgen we voor een toegankelijke aansluiting op het openbaar vervoer. Bij sporthallen en zwembaden hebben we dat de afgelopen al gedaan, met veel succes. De aanpak van de ruimte buiten is heel belangrijk. Als bijvoorbeeld een zwembad zelf wel toegankelijk is, maar de buitenruimte niet, kunnen sommige mensen er nog steeds moeilijk komen.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

We willen de richtlijnen over toegankelijkheid nog beter maken. We nemen ze daarom beter op in het handboek 'Rotterdamse stijl'.

Buitenruimte.

Spelen, sporten, bewegen en ontmoeten

Het belang van toegankelijkheid voor het thema spelen, sporten en bewegen

De gemeente Rotterdam vindt het erg belangrijk dat inwoners kunnen spelen en elkaar buiten ontmoeten. Kinderen, jongeren en volwassenen moeten kunnen meedoen in het spel en buiten samenkomen. Spelen, sporten, bewegen en ontmoeten zijn goed en belangrijk voor iedereen. Het is bijvoorbeeld goed voor de ontwikkeling van je hersenen en lichaam en voor je sociale contacten. Daarom geven we in het beleidsstuk 'Kom op naar buiten' veel aandacht aan het onderwerp onbeperkt spelen, sporten, bewegen en ontmoeten. Ons doel is dat iedereen zich welkom voelt op de ontmoetingsplekken die er buiten in Rotterdam zijn. Deze plekken moeten voor iedereen toegankelijk zijn, zodat alle kinderen er samen kunnen spelen.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid

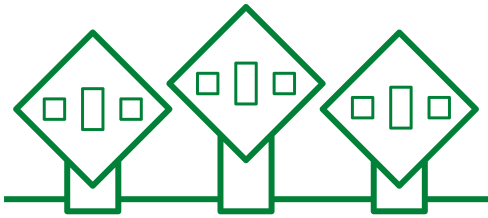
We hebben in Rotterdam de eerste 'Esther Vergeer Foundation Court' van Nederland. Dit is een bijzondere 'voetbalmuur' aan Dokhaven (Charlois). Doordat deze speelplek toegankelijk en interactief is, kunnen meerdere soorten spellen met verschillende moeilijkheidsniveau's worden gespeeld. Met de Esther Vergeer Foundation Court stimuleren we dus iedereen van jong tot oud om samen te spelen en sporten.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

We hebben een inspiratieboek 'Onbeperkt Spelen' gemaakt. Dit boek maakten we vooral om ontwerpers en beheerders van speel- en ontmoetingsplekken ideeën te geven. In het boekje staat waar ze bij het ontwerpen op moeten letten en hoe je een speelplek toegankelijk maakt. Daar kunnen zij rekening mee houden bij het ontwerpen en maken van toegankelijke speelplekken.

Interne bewustwording tijdens Week van de Toegankelijkheid

Wonen.

Het belang van toegankelijkheid voor wonen

Rotterdam is een aantrekkelijke woonstad voor iedereen. Ook voor mensen met een beperking of chronische ziekte biedt Rotterdam een fijn thuis. Daar waar het nodig is, zorgt de gemeente Rotterdam voor ondersteuning in een bestaande of naar een passende woonsituatie. Ondanks een beperking, chronische ziekte of hoge leeftijd zullen Rotterdammers steeds langer in een zelfstandige woning blijven wonen. Dat komt door veranderende woonwensen en nieuwe wet- en regelgeving. De gemeente wil Rotterdammers hierbij zo goed mogelijk helpen. We willen ervoor zorgen dat mensen zo goed mogelijk binnen hun sociale netwerk kunnen blijven functioneren met de juiste voorzieningen in de omgeving.

Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid

In de Woonvisie Rotterdam 2030 hebben we veel aandacht voor ouderen en mensen met een beperking en/of chronische ziekte. We zorgen bijvoorbeeld voor:

- Meer toegankelijke, zorggeschikte zelfstandige woningen in alle prijsklassen;
- Het verbeteren van toegankelijkheid in de bestaande woningvoorraad;
- Innovatieve woonvormen, contracten, woonzorgconcepten en woontechnologieën. Daar spelen we in op veranderende woonwensen van ouderen en mensen met een beperking.
- Gerichte inzet van woonruimtebemiddeling en huurprijsbeleid. Daarmee zorgen we voor doorstroming en zorgvuldige huisvesting van ouderen en mensen met een beperking.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

De komende jaren gaan we de volgende projecten doen:

- Zorgen voor meer (betaalbare) toegankelijke woningen, in het centrum en de wijken rondom het centrum.
- Twee adviseurs inzetten voor mensen met een medische urgentieverklaring.
- Plan van aanpak maken en zorgen voor subsidie voor scootmobielstallingen.
- Regelen van een subsidie voor collectieve woningaanpassingen (voor het toegankelijk maken van bijvoorbeeld galerijen en centrale deur).

Plusroute

Plusroutes zijn looproutes die door veel mensen gebruikt worden. Ze lopen langs voorzieningen en fijne verblijfsplekken. Bij deze routes zorgen we voor een goede wandeling die als het kan langs prettige rustplekken loopt. We zorgen dat deze routes naar een 'plusniveau' gaan. Dat betekent dat ze beter toegankelijk worden. Dit gebeurt volgens de zogeheten plusrichtlijnen van Rotterdam. Er is al een basistoegankelijkheid met bijvoorbeeld goede afritten. De pluskwaliteit betekent dat er ook bankjes zijn en verkeerslichten die langer op groen staan voor voetgangers en met duidelijk geluid aangeven of je mag oversteken. Ook is er een openbaar toilet op de route als dat mogelijk is. Met de plusrichtlijnen wordt Rotterdam veel toegankelijker voor mensen met een beperking.

Rotterdam Onbeperkt heeft in 2019 één plusroute gemaakt, in Overschie. Deze extra goed toegankelijke route is een voorbeeld voor toekomstige plusroutes.

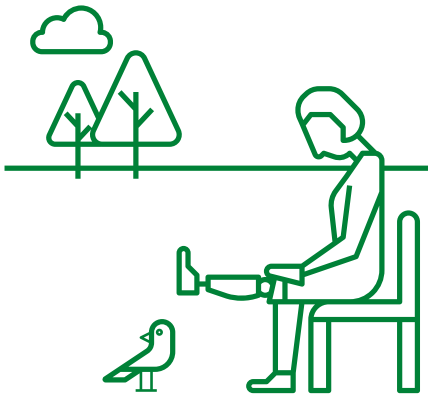
De openbare gebouwen en voorzieningen langs de route zijn goed toegankelijk. Aan de route liggen bijvoorbeeld een toegankelijk zwembad, Huis van de Wijk, bibliotheek en toegankelijke scholen. In Overschie testen we in de route ook een 'Blokkie om'. Dat is een route speciaal voor mensen met dementie. Op de route zijn duidelijke wegwijzers en herkenningspunten aangebracht. Voor ouders met kinderen is het ook leuk om deze route te lopen.

Plasvriendelijk Rotterdam

De beschikbaarheid van toegankelijke toiletten valt ook onder toegankelijkheid. Als er geen openbare wc's zijn, kunnen of durven veel mensen niet naar buiten. Daarom hebben we gezorgd voor nieuwe openbare wc's. We zijn ook het programma Propere Plee gestart. Dat betekent dat er in de Rotterdamse binnenstad om de 500 meter een toiletvoorziening te vinden is.

Eerder kreeg Rotterdam voor haar toiletbeleid al de naam 'Koplopergemeente'. We willen in de gemeente met deze initiatieven niet alleen voorkomen dat er op ongewenste plekken wordt geplast. Voor veel mensen is een toilet gewoon noodzakelijk zoals mensen met buik- of blaasproblemen. Ook ouderen en jonge kinderen moeten vaak plotseling naar het toilet. In veel andere Europese landen is een wc in de supermarkt heel normaal. Daarom wil de gemeente dat er meer (toegankelijke) voor het publiek opengestelde toiletten komen.

Zorg, welzijn en ondersteuning.

Zorg en ondersteuning

Het belang van toegankelijkheid voor zorg, welzijn en ondersteuning
We willen zorgen voor zorg en ondersteuning die beter toegankelijk zijn. Speciaal voor Rotterdammers die een beperking hebben, problematiek ervaren of beperkt zijn in hun zelf- en samenredzaamheid. Zo zorgen we voor meer gelijke kansen voor alle Rotterdammers.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid
In een campagne hebben we Rotterdammers laten weten dat zij ondersteuning kunnen krijgen. We hebben hiervoor verschillende communicatiemiddelen gebruikt, zoals een reclame op de tram en posters bij een zwembad. Veel mensen die eerder niet wisten dat ze steun konden krijgen, of niet wisten hoe ze dat moesten aanvragen, weten dat nu wel.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid
We blijven een steeds breder aanbod aan welzijn, zorg en jeugdhulp bieden. Zo krijgen meer Rotterdammers die dat nodig hebben ondersteuning op maat. Een voorbeeld hiervan is een basisregeling waarmee kwetsbare Rotterdammers blijvend begeleiding ontvangen om hun basis op orde te houden. Denk daarbij aan huisvesting, zinvolle activiteiten overdag, geen geldzorgen, en kinderen die naar school gaan. Hiermee kunnen deze gezinnen in de wijken van de stad blijven wonen en met plezier leven. We geven de kinderen in kwetsbare gezinnen zo een betere basis om kansrijk, veilig en gezond op te groeien.

Zorg, welzijn en ondersteuning.

Welzijn

Het belang van toegankelijkheid voor welzijn

Het Rotterdams Welzijn is een laagdrempelige voorziening voor alle inwoners van Rotterdam. Daarom is het belangrijk dat welzijn voor iedereen toegankelijk is.

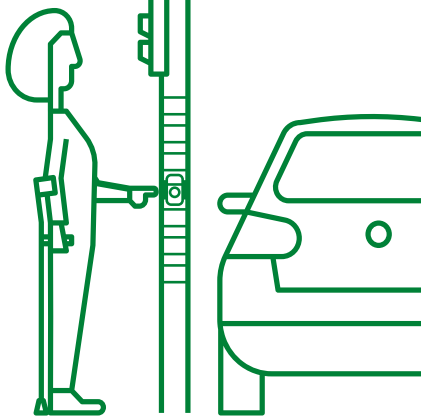
Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid

We doen huisbezoeken bij Rotterdammers van 75 jaar en ouder. Zo komen we erachter of zij zorg of ondersteuning nodig hebben. De afgelopen jaren hebben we bij deze huisbezoeken meer aandacht voor ouderen die te maken hadden met grote gebeurtenissen. Denk bijvoorbeeld aan het overlijden van hun partner, of een verhuizing naar de wijk.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

Binnen Welzijn gaan we meer aandacht geven aan de belangrijkste doelgroepen van het beleidskader 'Heel de Stad'. Dat zijn deze groepen: generatie zonder achterstanden, kwetsbare Rotterdammers en langer thuiswonende ouderen.

De Huizen van de Wijk moeten voor al deze groepen goed toegankelijk en bereikbaar te zijn. Ook zorgen we ervoor dat alle Rotterdammers zich er welkom voelen.

Vervoer en persoonlijke mobiliteit.

Persoonlijke mobiliteit

Het belang van toegankelijkheid voor mobiliteit

Je kunnen verplaatsen is erg belangrijk om mee te doen aan de maatschappij. Vanuit de Wmo (wet maatschappelijke ondersteuning) bieden we hulp aan Rotterdammers, zodat zij zelfredzaam worden en beter mee kunnen doen. Hierbij horen ook voorzieningen op het gebied van vervoer. Naast het openbaar vervoer hebben we in de stad bijvoorbeeld ook de wijkbus. Verder zijn er voorzieningen voor Rotterdammers die niet met het eigen of openbaar vervoer weg kunnen gaan. Zij kunnen van de gemeente een maatwerkvoorziening krijgen. Deze oplossingen worden afgestemd op wat iemand nodig heeft. Ze zijn bedoeld om Rotterdammers activiteiten te kunnen laten doen, of naar hun dagbesteding te kunnen gaan. Vanuit de Wmo kan de gemeente nog meer speciale vervoersmogelijkheden bieden: het 75+ vervoer in de avonduren, het vervoer van en naar de dagbesteding en het sociaal-recreatief vervoer.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid

Sociaal-recreatief vervoer zorgt ervoor dat meer mensen mee kunnen doen met de maatschappij. Mensen kunnen zo makkelijk andere mensen ontmoeten, contacten hebben, en boodschappen doen. We hebben in Rotterdam verschillende maatwerkvoorzieningen voor sociaal-recreatief vervoer:

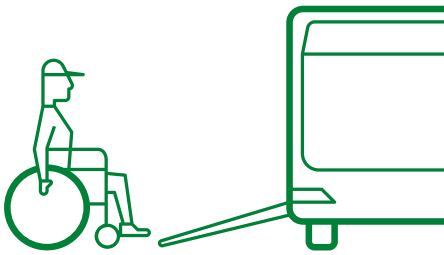
- Collectief aanvullend vervoer (met meerdere mensen)
- Met begeleiding in het openbaar vervoer reizen
- Een eigen vervoermiddel

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

Op het gebied van persoonlijke mobiliteit worden geen doelen gesteld met betrekking tot toegankelijkheid in relatie tot mensen met een beperking en/of chronische ziekte.

Sociale toegankelijkheid gaat ook over zelfstandig op pad kunnen

Vervoer en persoonlijke mobiliteit.

Openbaar vervoer

Het belang van toegankelijkheid voor openbaar vervoer
Openbaar vervoer moet bruikbaar zijn voor zoveel mogelijk mensen. Daarom werken RET, MRDH en de gemeente Rotterdam al lang samen om het openbaar vervoer steeds beter toegankelijk te maken voor alle doelgroepen.

Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid
Alle metro's, trams en bussen zijn optimaal toegankelijk. Ook alle metrostations zijn toegankelijk. Van de tramhaltes is ruim 90% in het vervoergebied van de RET toegankelijk en van de bushaltes is binnen de gemeente Rotterdam ongeveer 99% toegankelijk.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid
In 2021 maken we nog enkele bushaltes toegankelijk. Daarna zijn alle haltes voor iedereen toegankelijk.

Werk, arbeidsmarkt en participatie.

Rotterdam als toegankelijke werkgever

Het belang van toegankelijkheid voor werk

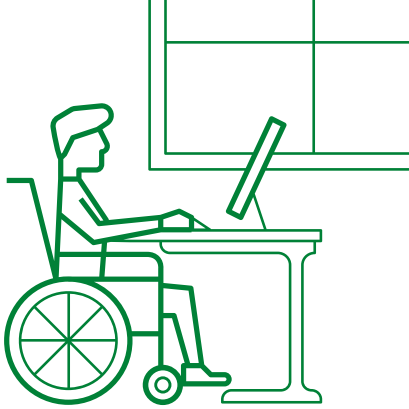
Het VN-verdrag geldt ook voor het werken bij de gemeente. Daarom werkt de gemeente Rotterdam eraan zoveel mogelijk belemmeringen voor (nieuwe) medewerkers weg te nemen. Bij inclusiviteit richt de gemeente zich niet op een bepaalde doelgroep. Want iedereen - dus alle mensen met kwaliteiten en talenten - moeten mee kunnen doen. Bij de gemeente Rotterdam hebben we daarom veel aandacht voor (nieuwe) medewerkers met een beperking of chronische ziekte. Ook wil Rotterdam als werkgever de Wet Banenafspraak volgen. We gebruiken de kennis die cluster Werk & Inkomen heeft niet alleen voor Garantiebanen in de stad maar ook Garantiebanen bij werkgever Rotterdam zelf.

Een mooi voorbeeld van wat er veranderd is in de toegankelijkheid

Binnen de afdeling HR (die over personeelszaken gaat) hebben we speciale aandacht voor hulpmiddelen voor mensen met een beperking. We hebben voor duidelijkheid gezorgd in het aanvragen van speciale hulpmiddelen, zoals een aangepaste stoel. Als er problemen waren in dit proces, hebben we die opgelost.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

We gaan onze medewerkers beter informeren over en bewuster maken van het onderwerp toegankelijkheid. Dat gaan we doen via trainingen, inspiratiesessies en workshops ‘Inclusie’. Elk jaar houden we minimaal 2 trainingen, inspiratiesessies en workshops.

Werk, arbeidsmarkt en participatie.

Bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt

Het belang van toegankelijkheid voor werkzoekenden met een beperking

Het is belangrijk dat de Nederlandse arbeidsmarkt inclusiever wordt. Nederland kan daarin nog veel bereiken. Werkgevers en werkzoekenden met een arbeidsbeperking moeten we daarbij aanmoedigen en ondersteunen. Met het Rotterdams beleid willen we bereiken dat meer werkgevers mensen met een arbeidsbeperking aannemen. Ook willen dat meer werkzoekenden met een arbeidsbeperking betaald werk vinden. Daarvoor willen we allerlei instrumenten inzetten, waaronder loonkostensubsidie en jobcoaching.

Een mooi voorbeeld van wat er is veranderd in de toegankelijkheid

Het Werkgeverservicepunt Rijnmond heeft de campagne 'De 100 van Sander'. Daarmee vragen ze meer aandacht voor een diverse en inclusieve arbeidsmarkt. Ze laten ook zien hoe werkgevers daarbij kunnen helpen. En hoe het Werkgeverservicepunt Rijnmond zelf werkgevers daarbij kan helpen. We willen dat 100 werkgevers zich verbinden aan dit doel. Door de coronacrisis is de campagne later gestart dan gepland. Nu loopt de campagne ondanks de crisis goed. 65 werkgevers hebben zich nu al verbonden aan het doel.

Een voorbeeld van wat er nog gaat veranderen in de toegankelijkheid

We willen de informatie op rotterdam.nl en op het intranet van de gemeente verbeteren. Deze informatie gaat over hulpmiddelen en vergoedingen die beschikbaar zijn voor mensen met een beperking. Dit betreft bijvoorbeeld een vergoeding voor aangepast vervoer en werkplekaanpassingen. Rotterdammers en professionals die informatie zoeken over hulpmiddelen voor mensen met een beperking, kloppen vaak aan bij het UWV, terwijl ze bij Werk en Inkomen moeten zijn. Dat willen we verbeteren.

